

สำเร็จลุน (ลุน)

(ราว พ.ศ. ๒๓๗๙ - ๒๔๖๓)

ชาติภูมิ

สำเร็จลุน นามเดิม ลุน เกิดวัน เดือน ปีใดไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน แต่ถ้าเทียบเคียงกับประวัติหลวงปู่โตนกนุต สีโล พอเชื่อได้ว่าคงอยู่ราว พ.ศ. ๒๓๗๙ ที่บ้านจิก ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านร้าง ภายหลังได้ก่อตั้งเป็นหมู่บ้านทรายมูล ตำบล ขามป้อม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาบิดา มารดาได้อพยพครอบครัวไปตั้งถิ่นฐานอยู่บ้านสะพือ ตำบล สะพือ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี นามบิดา มารดาและมีพี่น้องก็คนไม่ปรากฏหลักฐานในประวัติเช่นกัน (ปริษา พิณทอง, ๒๕๓๘ : ๒๙๑ - ๒๙๒)

การศึกษา บรรพชาและอุปสมบท

สำเร็จลุน หรือบรรดาศิษยานุศิษย์ผู้เคารพศรัทธานิยมเรียกนามว่า “หลวงปู่สำเร็จลุน” หรือ หลวงปู่ลุน ไม่มีหลักฐานว่าได้รับการศึกษาเบื้องต้นระดับใดมาก่อน ส่วนการบรรพชาอุปสมบทจากการบอกเล่าของพระครูพิศาลสังขกิจ (โตน กนุตสีโล) หรือ “หลวงปู่โตน” แห่งวัดบูรพา บ้านสะพือ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ในคราวจัดงาน อายุครบ ๙๑ ปี หลวงปู่โตน (๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๑) โดยสรุปว่า “หลวงปู่ลุน” อุปสมบทเป็นพระรุ่นราวคราวเดียวกัน กับ “หลวงปู่สีดา” ซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ของหลวงปู่โตน โดยมี “พระอาจารย์อุตมะ” แห่งวัดสิงหาญ บ้านสะพือ ตำบล สะพือ อำเภอตระการพืชผล ซึ่งมีศักดิ์เป็นอาของหลวงปู่ลุน ได้นำหลานชายชื่อลุนมาอุปสมบทและให้ศึกษาเล่าเรียน อักษรสมัย ทั้งอักษรขอมและอักษรธรรม พระธรรมวินัยการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานควบคู่กันไป รวมทั้งหลวงปู่สีดาและ ลูกศิษย์อื่น ๆ ด้วย

พระอาจารย์อุตมะ ถือว่าเป็นพระปรมาจารย์ใหญ่รุ่นแรกในสมัยนั้น เชื่อถือกันว่าเป็นผู้เรืองฤทธิ์ มีตำรายาตำรา เวทมนต์คาถาอาคมมีวัตรปฏิบัติที่น่าเคารพเลื่อมใสมาก ซึ่ง “หลวงปู่โตน” ก็ได้สืบทอดสรรพวิชาเหล่านี้มาส่วนหนึ่ง พระ อาจารย์อุตมะสังเกตลูกศิษย์คนสำคัญทั้งสองว่ามีวัตรปฏิบัติแตกต่างกันโดยที่หลวงปู่สีดามีความขยันขันแข็ง ช่วยกิจการ งานวัดทุกอย่างมิได้ขาด ส่วนหลวงปู่ลุน หลังจากฉันอาหารแล้ว ก็ไม่ช่วยกิจการงานวัดอะไร เอาแต่นั่งสมาธิภาวนาอย่าง เดียว พระอาจารย์อุตมะจึงบอกว่า “ถ้าชอบภาวนาอย่างเดียว เจ้าก็ออกไปอยู่ป่าเสีย” จะด้วยไม่พอใจคำพูดของ “หลวง ปู่สีดา” หรือมีจุดประสงค์อะไรก็ไม่มีใครทราบ หลวงปู่ลุนก็เลยออกไปอยู่ป่า หายตัวไปโดยไม่มีใครทราบว่าไปอยู่วัดใด หรือ สำนักของใคร เป็นเวลากว่า ๒๐ ปี จึงได้หวนกลับมาที่วัดสิงหาญอีกครั้งหนึ่ง

หลวงปู่ลุนกลับมาพร้อมชื่อเสียงหลายด้าน ทั้งการปฏิบัติธรรม คาถาอาคม เวทมนต์ ตำรายาและอิทธิฤทธิ์เหาะ เหนินเดินอากาศได้ มีคนเคารพนับถือจำนวนมากขึ้นจนเป็นที่เลื่องลือกันมากในขณะนั้น ปฏิบัติบางอย่างที่หลวงปู่โตน กล่าวถึงหลวงปู่ลุน ส่วนหนึ่งว่า “มีฝรั่งมาทดสอบท่านโดยมาทำบุญแล้วเอาสุราใส่กาน้ำถ้วยให้พระเถรฉัน พระเถรก็ฉัน กันหมด ฝรั่งเห็นก็ว่า พระทำไมดื่มสุรา ศาสนาพุทธพระทำไมจึงดื่มสุรา ฝรั่งพูดหาเรื่อง หลวงปู่ลุนจึงกล่าวว่า นี่แหละ ความอยากของคน เขาเอาอะไรมาให้ ก็กิน ให้กินอะไรก็กิน ให้ฉันอะไรก็ฉัน ทำให้เขามาดูถูกได้ แล้วหันไปพูดกับฝรั่งว่า เจ้าถูกศาสนาพุทธ เจ้าเป็นคนไม่ดี ฝรั่งก็เลยหนีไปลงเรือกำปั่น ตีคเครื่องยนต์ เครื่องตีคปด...ปด...ปด แต่เรือไม่เดินไป

ไทน์เป็นเวลา ๓ วัน ฝรั่งเศสกลับมาหาหลวงปู่ หลวงปู่พร้อมกับเอาน้ำมันก้ามาถวายให้ ๒๐ ปี๊บ และเทียนไขอีก ๒๐ ปี๊บ และขอมาโทษ หลวงปู่จึงพูดว่า มึงไม่รู้จักกูแล้วเอาเท้าแตะน้ำ ๒ ครั้ง เรือกำปั่นจึงออกเดินไปได้...”

เรื่องอาหารการกิน หลวงปู่ก็ไม่ฉันทะไรมาก แต่ชอบฉันมะพร้าวชูดคลูกน้ำตาล เขาถวายมาเท่าไรก็ฉันหมด และชอบทำอะไรแปลก ๆ เป็นคนดื้อแต่ถือดี ชอบบลองของ (ขลัง) บางครั้งไม่ฉันข้าวเป็นเดือนก็อยู่ได้ นั่งอาบน้ำถึงเดี่ยว ตั้งแต่เช้ามีดจนถึงกลางคืน ๒ ทุ่มก็ยังไม่เสร็จ ขณะอาบน้ำเอามือจุ่มน้ำพร้อมสาธยายมนต์ไปด้วย ผู้ไม่เข้าใจคิดว่าเป็น “พระบ้า” ก็มี

หลวงปู่ไทน์บอกว่าไม่เคยไปร่วมปฏิบัติกับหลวงปู่ เพราะเป็นพระผู้น้อยต้องยำเกรงพระผู้ใหญ่ ถ้าหลวงปู่สอนอะไรก็ตั้งใจฟังและปฏิบัติตามเสมอ จนเป็นที่รักใคร่ชอบพอของหลวงปู่หลวงปู่มาก อาจเป็นสาเหตุสำคัญถึงกับมองไม่เท่า (ศักดิ์สิทธิ์) ให้ก่อนที่หลวงปู่จะมรณภาพ ซึ่งได้เก็บรักษาเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สักการบูชาไว้ที่วัดบูรพา บ้านสะพือ ตลอดมา (หลวงปู่ไทน์ กนตสีโล, ๒๕๓๑ : ๗๗ - ๘๑)

หน้าที่การงาน

ดร. ปรีชา พิณทอง ได้กล่าวถึงพระวิปัสสนาจารย์ที่สอนทางวิปัสสนากัมมัฏฐานเป็นพระเถระเมืองอุบลราชธานีในยุคแรกที่สำคัญมีหลายองค์ แต่ที่โดดเด่นมากองค์หนึ่งคือ “สำเริงจุน” หรือหลวงปู่จุน ซึ่งมีลูกศิษย์ที่สำคัญมากองค์หนึ่งคือพระครูพิศาลสังฆกิจ (ไทน์ กนตสีโล) และเป็นศิษย์รุ่นสุดท้ายได้กล่าวถึงหลวงปู่จุนว่า มีความเข้าใจในการเจริญวิปัสสนากัมมัฏฐานฐานมาก ออกธุดงค์ไปตามป่าเขา เมื่ออายุพรรษาสมควรที่จะรับภาระธุระการคณะสงฆ์ เช่น เป็นเจ้าอาวาสก็ไม่รับ สนใจปฏิบัติธรรมอย่างเดียว เป็นพระผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ มีศิษยานุศิษย์ ญาติโยมเคารพนับถือมากจนมีคำเล่าลือว่า หลวงปู่จุน มีอิทธิฤทธิ์คาดคะเนเห็นเดินอากาศได้ ไปบิณฑบาตที่กรุงเทพฯ กลับมาฉันที่อุบลฯ ก็เคยมีบางครั้งมีคนเห็นท่านเดินข้ามแม่น้ำโขง ฯลฯ

ลูกศิษย์หลวงปู่จุนอีกคนหนึ่งคือ ดร.ปรีชา พิณทอง ได้กล่าวถึงคือ นายบุญศรี แก้วเนตร ชาวบ้านดอนไร่ ตำบลเหล่าเสือโก้ก อำเภอเมืองอุบลราชธานี (ปัจจุบันอำเภอเหล่าเสือโก้ก) เมื่อครั้งบรรพชาเป็นสามเณร ได้ติดตามรับใช้หลวงปู่จุนไปหลายแห่งนาน ๒ - ๓ ปี ภายหลังหันมาศึกษาพระปริยัติธรรมจนสอบได้เปรียญธรรม ๖ ประโยค และสอบวิชาชุดครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ได้แล้วลาสิกขาบทเข้ารับราชการหลายตำแหน่ง จนเกษียณอายุและได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนิต นามสกุลตาแก้ว อายุ ๘๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๑) อยู่บ้านเลขที่ ๔ / ๒๑๔ ถนนรัศมีศักดิ์ระมุข อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ได้บอกกับดร. ปรีชา พิณทอง ว่า หลวงปู่จุนเป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์ตามคำเล่าลือจริงทุกอย่าง แต่ที่ยึดถือมากที่สุดคือ “มนต์” หรือ “คาถา” สำหรับสวดภาวนาเป็นประจำจนทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะการศึกษาเล่าเรียนมนต์ที่หลวงปู่จุนให้ไว้ ความว่า

“พระพุทธขังยอดแก้ว

พระรัชมังยอดแก้ว

พระสังขังยอดแก้ว

พระพุทธเจ้าเกิดมาแล้ว

ปฏิเสวามิ ปุริโส

โลละ

อัคโคหมัสสมิ

โลกัสสะ

เสฏฐโฐหมัสนมมิ	โลกัสนสะ
เชฎฐโฐหมัสนมมิ	โลกัสนสะ
ชโยหมัสนมมิ	โลกัสนสะ
อนุดตะโรหมัสนมมิ	โลกัสนสะ
อะยันติมมา	ชาติ
นัตถิททานิ	ปุพพะโลติ
อมนุษยัทัั้งหลายอย่าสู้อ้อ...	

ดร.ปริชา พิณทอง กล่าววว่า “มนต์” นี้บพที่เป็นภาษาบาลีคือ ค่ำเปล่งวจาของเจ้าชายสิทถัตตะขณะประสูติจากพระครรรค์พระมารดา ที่สวนลุมพินีนวัน ระหว่ำงเมือองกบิลพัสดุ์และเมือองเทพทหะ ประเทศอินเดียโบราณ (ปริชา พิณทอง, ๒๕๓๘ : ๑๘๒ – ๑๘๔)

ผู้วิเศษสองฝั่งโขง

หลวงปู่ลุนได้จาริกธุดงค์วัตรปฏิบัติสมณธรรมแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ดังกล่าว ตามป่าเขา แนวฝั่งแม่น้ำโขง ทั้งสองด้านจากจังหวัดอุบลราชธานีตลอดถึงนครจำปาศักดิ์ ซึ่งเดิมอยู่ในเขตการปกครองของไทย จนเป็นครุพเลื่อมใสศรัทธาของผู้คนสองฝั่งโขงแถบนี้เป็นอย่างมากจนบางครั้งลือวว่า หลวงปู่ลุนเป็น “ผู้วิเศษ” มีฤทธิ์ศักดิ์ดาเดชเหาะเหินเดินอากาศได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะท่านเป็น “ผู้รู้” หลายด้าน โดยเฉพาะเป็นผู้รักสันโดษ มกน้อย ฉ้นมือเดียวตลอดไม่รับเงินรับทอง ไม่สะสมทรัพย์สมบัติ และปฏิบัติกัมมัฏฐานเป็นอาจิดน ที่สำคัญคือเป็นผู้มี “มนต์” หรือ “คาถา” ที่เชื่อวามีความศักดิ์สิทธิ์หลายด้าน รวมทั้งตำรายาและเวทมนต์คาถาอื่น ๆ อีกมาก สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็น “ความเชื่อ” ของคนในยุคสมัยนั้น วว่า สามารถช่วยจัดปัดเป่าโรคภัย ไข้เจ็บ ตลอดจนเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้หายจากความทุกข์ต่าง ๆ ได้

กิติรัตน สีนัณฑ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กล่าวไว้ในบทความเรื่อง “การรวมคณะสงฆ์อีสานเข้ากับคณะสงฆ์ไทย พ.ศ. ๒๔๓๔ – ๒๔๕๐” เกี่ยวกับสำเร็จลุนหรือหลวงปู่ลุน ตอนหนึ่งวว่า “...ที่เมือองนครจำปาศักดิ์มีพระสงฆ์ท่านสำคัญคือ สำเร็จลุนเป็นชาวบ้านเวินไซตาแสง เวินไซ เมือองโพนทอง จังหวัดนครจำปาศักดิ์ด้วยปฏิปทาของ สำเร็จลุน ที่เป็นผู้รักสันโดษ มกน้อย ไม่รับเงินรับทอง ไม่สะสมทรัพย์สมบัติ ฉ้นอาหารมือเดียว และมีปฏิบัติกัมมัฏฐานเป็นอาจิดน จึงเป็นที่เคารพนับถือของเจ้าเมืออง กรมการ ตลอดจนชาวบ้านราษฎรทั้เขตแขวงเมือองนครจำปาศักดิ์ หรืออีกนัยหนึ่งที่มีผู้คนเคารพนับถือมากเพราะเชื่อกันวว่า สำเร็จลุนเป็นผู้วิเศษ...” (กิติรัตน สีนัณฑ์, ๒๕๓๘ : ๑๓๓)

ในคราวที่พระครูวิจิตรธรรมภาณี (จันทร์ สิริจันโท) ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะใหญ่เมือองนครจำปาศักดิ์ ระหว่ำง พ.ศ. ๒๔๓๔ – ๒๔๓๗ ได้กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคในการปกครองคณะสงฆ์ ในเขตนครจำปาศักดิ์ และได้กล่าววาดพิงถึง สำเร็จลุนในลักษณะการเข้าใจผิดในวัตรปฏิบัติส่วนตนและคณะสงฆ์ความวว่า

“...การพระศาสนาในท้องที่แขวงเมือองนครจำปาศักดิ์ทุกวันนี้ดูหยาบคายมากควรจะนับวว่าสิ้นได้แล้ว ด้วยให้แขวงหนึ่งบ้าน ด้วยจะหาพระทรงปาติโมกข์แต่รูปก็ไม่ได้ บวชแล้วก็ไปอยู่ตามไร่นา การศึกษาเล่าเรียนไม่ถูกระเป็นอย่างนี้โดยมาก ที่ปฏิบัติมีแต่น้อย มีหมายประกาศไป

อ่านหนังสือไม่ออก...”

จากข้อความดังกล่าว กิติรัตน สีหพันธ์ ตั้งข้อสังเกตว่า ลักษณะของพระสงฆ์แถบเมืองนครจำปาศักดิ์ ขณะนั้น อาจจะนิยมออกไปอยู่ตามป่าเขา ไร่นา คล้ายคลึงกับพระอุคคิที่เน้นการศึกษา ฝ่ายวิปัสสนาธุระเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่สนใจศึกษาด้านคัมภีร์ อันเป็นอุปสรรคในการปกครองสงฆ์ของพระครูวิจิตรธรรมภาณี ที่เน้นการพัฒนาการศึกษาสงฆ์ด้านคัมภีร์เป็นสำคัญ ถ้าเป็นจริงตามข้อสังเกตจะเห็นว่า “สำเร็จลุน” เป็นพระเถระผู้นำด้านวิปัสสนาธุระที่มีลูกศิษย์ผู้เคารพเลื่อมใสจำนวนมาก (กิติรัตน สีหพันธ์, ๒๕๓๘ : ๑๓๔)

ปฏิบัติแห่งผู้รู้

วันหนึ่งมีผู้รู้จากสำนักต่าง ๆ มาทดสอบความเป็นผู้รู้หรือปราชญ์ของคนนครจำปาศักดิ์ วิธีการคือแก้ผูกหนังสือใบลานหลายคัมภีร์ แล้วคละรวมกันในห้องขนาดใหญ่ มีความหนาของใบลานที่กองรวมกันประมาณหนึ่งคืบ แล้วให้ผู้เข้าทดสอบจัดใบลานเหล่านั้นรวมเป็นคัมภีร์ (เป็นผูก) เหมือนเดิมโดยให้เวลาครึ่งวัน ปรากฏว่าไม่มีใครทำได้นอกจากสำเร็จลุนองค์เดียว เป็นที่เลื่องลือในความเป็นปราชญ์ ไหวพริบมาก จึงมีผู้มาศึกษาเรียนรู้กับท่านมากขึ้น

พระมหาคำภา ชาวเมืองนครจำปาศักดิ์ได้เดินทางไปศึกษาเล่าเรียนวิชาพระพุทธศาสนาที่ประเทศศรีลังกาแล้วกลับมาบ้านเกิด เห็นว่าเมืองนครจำปาศักดิ์และเมืองอื่น ๆ มีพระพุทธรูปมากเกินไป จึงมีหนังสือถึงเจ้าเมืองนครจำปาศักดิ์ให้หลอมรวมเป็นพระพุทธรูปองค์เดียว แต่เจ้าเมือง คณะสงฆ์และชาวบ้านไม่เห็นด้วย แต่ไม่มีใครกล้าคัดค้าน อาจจะเพราะเห็นว่าพระมหาคำภาเป็นผู้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาจากเมืองลังกา ที่ได้ชื่อว่าพระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมากในยุคนั้น จึงคิดว่ามีพระสงฆ์เป็นที่เคารพศรัทธาของชาวบ้านและทางการมากองค์เดียวคือ สำเร็จลุนที่จะทัดทานพระมหาคำภาได้จึงไปนิมนต์ให้ช่วยเหลือ ครั้งแรกได้รับการปฏิเสธภายหลังทนการอ้อนวอนไม่ได้ท่านจึงรับปากช่วย แล้วจัดให้มีการถามปัญหาลักษณะ ปุจฉา – วิสัชนา ๒ ธรรมมาสน์ โดยให้นิมนต์ พระมหาคำภามาเป็นคู่ถูกปัญหาซึ่งสำเร็จลุนจะเป็นผู้ถาม (ปุจฉา) พระมหาคำภาเป็นผู้ตอบ (วิสัชนา) ซึ่งมีการซักถามกัน ดังนี้

- ถาม : ในภัทรรกัปปีนี้มีพระพุทธเจ้าทั้งหมดกี่พระองค์
ตอบ : มีทั้งหมด ๕ พระองค์
- ถาม : มีทั้งหมด ๖ พระองค์ไม่ใช่หรือ
ตอบ : มี ๕ พระองค์แน่นอน กล่าวคือ กกุสันโธ โจนาคมน โกสสโป โคตโม และศรีอริยมัตโดยโย
- ถาม : ขาดอีกองค์หนึ่งใช่หรือไม่
ตอบ : หหมดแค่นั้นไม่มีอีกแล้ว
- ถาม : อีกองค์หนึ่งคือ พระมหาคำภาใช่ไหม
ตอบ : เอ้า ทำไมพูดเช่นนั้น ไม่ใช่ข้า่น้อย (ผม) แน่
- ถาม : เจ้าเรียนมาจากไหน
ตอบ : ประเทศลังกา

ถาม : ที่ประเทศลังกา เขาสอนให้ทำลายแล้วหลอมรวมพระพุทธรูปอย่างนั้นหรือ ที่นี้ประเทศเรา ใครๆ ก็เคารพบูชาต่างก็กราบไหว้ ไม่กล้าแม้เข้าใกล้และแตะต้องถ้าไม่จำเป็นจะไม่ขยับยั้ง จะปรักหักพังก็ไม่มีใครทาบทำลายทิ้ง มีแต่จะบูรณะซ่อมแซมไว้หรือไม่กี่ปล่อยไปตามธรรมชาติให้เสื่อมสลายไปเองถ้าจะทำจริง ๆ ขอให้ไปทำที่ประเทศลังกาเถิด

พระมหาคำภาไม่มีคำตอบได้แต่นิ่งเงียบ สำเร็จลุลุ่่นหันไปถามพระสงฆ์และชาวบ้านที่มาชุมนุมฟังการถกปัญหา กันอยู่ว่า จะเอาอย่างพระมหาคำภาหรือจะเอาแบบของท่าน ทุกคนต่างก็ยกมือคัดค้านพระมหาคำภาพูดเป็นเสียงเดียวกัน ว่าไม่ยอมเป็นเช่นพระเทวทัตต์เพราะกลัวบาปกรรมนี้ จึงยกเลิกไป (สวิง บุญเจิม, ๒๕๔๕)

คำคมคำสอน

“หกสองหก ยกออกสองตัว แก้วอยู่หัว
ตัวเดียวอย่าละ นะอยู่ใส ใสใจบ่อนั่น”

หมายความว่า ใครอยากมีอิทธิฤทธิ์มีความสำเร็จอย่างไร ต้องให้ความสำคัญกับอายตนะภายใน ๖ อายตนะ ภายนอก ๖ ถอดออกมาโดยสรุปคือ ๒ ได้แก่ นามและรูป (จิตกับกาย) **แก้วอยู่หัว** หมายถึง ความมีสติอย่าประมาท **นะอยู่ใส ใสใจบ่อนั่น** คือของที่ควรเคารพบูชาอยู่ไหนให้ยำเกรงกราบไหว้บูชา นี่คือคำคมคำสอนของท่านส่วนหนึ่งควรนำไปศึกษาและปฏิบัติอย่างยิ่ง

สมณศักดิ์

หลวงปู่ลุนไม่ปรากฏว่ามีตำแหน่งทางคณะสงฆ์ตำแหน่งใด นอกจากเรียกว่า “สำเร็จ” ตำแหน่ง “สำเร็จ” หรือ “ญาสำเร็จ” เป็นสมณศักดิ์ที่ชาวบ้านหรือชาวเมืองมอบถวายพระสงฆ์ หลังจากผ่านการบวชเรียนมานานพอสมควรได้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามฮีตคองสงฆ์ รวมทั้งที่เล่าเรียนจบหลักสูตรมนต์น้อย มนต์กลางแล้ว ชาวบ้านพร้อมใจกันประกอบพิธี “หุดสง” ให้พระสงฆ์องค์นั้นแล้ว จึงเรียก “สำเร็จ” ส่วนสำเร็จลุนก็คงจะผ่านพิธี “หุดสง” จากญาติโยมมาแล้วเช่นกัน หลวงปู่โชนได้กล่าวถึง “สำเร็จลุน” ตามที่ชาวบ้านเรียก “สำเร็จ” นั้น เพราะมีความเชื่อว่าท่าน ได้ปฏิบัติภารกิจสำเร็จหลุดพ้นเป็นพระอรหันต์แล้ว เช่นเดียวกับหลวงปู่สีดาซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงปู่โชนก็เรียกว่า “สำเร็จสีดา” เช่นกัน แต่ไม่เป็นที่รู้จักมากเท่าสำเร็จลุน ซึ่งถือกันว่าเป็น ผู้เรืองสรรพเวทย์จนลือลือกันว่า เหาะเหินเดินอากาศได้ หรือที่เรียกว่า “วิชาย่อแผ่นดิน”

มรณภาพ

หลวงปู่ลุนขณะจำพรรษาที่วัดเวินไซ บ้านเวินไซ เมืองโพนทอง แขวงนครจำปาศักดิ์ ประเทศลาว ขณะอาพาธ ก่อนมรณภาพ หลวงปู่โชนกล่าวว่าหลวงปู่ลุนได้ส่งคนให้มาตามไปพบที่นครจำปาศักดิ์ แต่ไม่ได้ไปเพราะติดภาระสอนพระภิกษุสามเณร จึงมอบให้คนอื่นไปแทนและจะตามไปที่หลัง แต่ยังไม่ได้เดินทางก็ทราบจากญาติโยมที่ไปเยี่ยมหลวงปู่ลุนว่าท่านได้นิพพาน (มรณภาพ) แล้ว พร้อมทั้งสั่งว่าให้เอา “ไม้เท้า” ที่ฝากไว้กับหลวงปู่สีดามอบให้พระโชน (หลวงปู่โชน) เก็บรักษาไว้ อย่าให้คนอื่น ซึ่งหลวงปู่โชนก็ได้เก็บรักษาไว้ตลอดมาจนถึงมรณภาพ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ไม้เท้าสำเร็จลุนจึงเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญในการศึกษาประวัติหลวงปู่ลุน

หลวงปู่ลุนมรณภาพ หลังจากหลวงปู่โตนอุปสมบทได้ ๓ พรรษา ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๖๓ ที่วัดเวินไซ เมืองโพนทอง แขวงนครจำปาศักดิ์ ประเทศลาว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปัจจุบัน รวมอายุ ๘๔ ปี พรรษา ๖๔

สำเร็จลุน หรือหลวงปู่ลุน นับเป็นพระเถระฝ่ายวิปัสสนาธุระรุ่นแรก ๆ ที่ชาวอุบลราชธานีให้ความเคารพนับถือ เลื่อมใสเป็นอย่างมาก แม้ว่าวัตรปฏิบัติ ปฏิปทาส่วนหนึ่งของท่านเป็นไปในแนวทาง พระเกจิอาจารย์คือ มีความรู้ ความสามารถในเรื่องคาถาอาคม เวทมนต์ต่าง ๆ จนเชื่อกันว่ามีอิทธิฤทธิ์ เหาะเหินเดินอากาศได้ นับเป็นความเชื่อดั้งเดิม ของคนยุคสมัยนั้น ซึ่งมีความผูกพันอยู่กับความเชื่อดั้งเดิมในเรื่อง “เทวนิยม” เช่น สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า เจ้าป่า เจ้าเขา ภูตผีต่าง ๆ เป็นต้น ผสมผสานกับความเชื่อในหลักศาสนา คือพราหมณ์และพุทธที่เคารพนับถืออีกส่วนหนึ่ง ดังนั้น พระสงฆ์เถระซึ่งเชื่อว่าเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของผู้คนในแต่ละยุคสมัย ก็ย่อมจะใช้หลักความรู้ต่าง ๆ ที่ได้ฝึกฝนอบรม เล่าเรียนมาในแต่ละด้าน หรือผสมผสานกันหลาย ๆ ด้าน เพื่อเป็นกลวิธีหรืออุบายในการอบรม สั่งสอน ฝึกฝนประชาชนให้ ประพฤติปฏิบัติ ตามจิตตวิริยธรรมความสามารถแต่ละคน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือให้ทุกคนมีสุขภาพ สบายใจ ถือเป็นความสุข ของชีวิต ดังนั้น หลวงปู่ลุนจึงเป็นทั้ง พระวิปัสสนาจารย์ พระเกจิอาจารย์ ที่มีภูมิรู้ ภูมิธรรม ที่สมควรได้รับยกย่องเป็น “ปราชญ์” ชาวอุบลโดยแท้จริงอีกองค์หนึ่ง

หนังสืออ้างอิง

กิงธรรม. โดยเสด็จพระราชกุศลในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพพระธรรมเสนานี (กิง มหปุตฺตเถร) ณ เมรุวัดมณีวนาราม ในเมืองอุบลราชธานี ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๘.

คณะศิษยานุศิษย์. หลวงปู่โตน กนตสีโล (พระครูพิศาลสังฆกิจ) ประวัติธรรมะและคติธรรม. ตำรายาสมนไพร พระคาถาต่าง ๆ เนื่องในโอกาสครบอายุ ๙๑ ปี ๑๔ ธ.ค. ๓๑. อุบลราชธานี, ๒๕๓๑.

สวิง บุญเจิม. ประวัติและของดีสำเร็จลุน. อุบลราชธานี, สำนักพิมพ์มรดกอีสาน, ๒๕๔๕.